

ΕΣΑ στο άφρισμένο κύμα του Κορινθιακού κόλπου, που αλαφιασμένο σπάει στην βοτσαλένια ακρογιαλιά, ή κορφές των ψηλών βουνών που τόν έχουνε ζω-

σμένο σ'αν πανώρηνο δαχτυλίδι καίονται απ' της χουσωμένες άχτίδες του ήλιου, που κουρασμένος τώρα απ' το ταξίδι της ημέρας γέρνει να κοιμηθῇ. Στο αντικρινό βουνό μία άσπρη γραμμή που σ'αν φειδι ξετυλίγεται κοντά στη θάλασσα, τώρα φωτίζεται εδῶ κ' ἐκεῖ καὶ τὰ τρεμουλιασμένα φωτά τους ξεκουράζουν το μάτι του παρατηρητοῦ που ἡ ὕψη γαλάζια ἐπιφάνεια τὸ ἔχει ἀπορροφήσει μετὰ τὰ χίλια μυστήρια της, που ξεδιπλώνεται σ'αν τὸ πανί στον ἀργαλειό μέσα απ' τ' ἀνατριχιαστικά βάθη της καὶ σκορπίζουν γύρω μιά θράνταστη λύπη που μόνον τὸ ἄλλο ξεδιπλωμα αὐτοῦ τοῦ κάτασπρου πανιοῦ που λέγεται κύμα, ἡμπορεῖ νὰ τὴν σβύρῃ. Ἐκεῖνη ἡ κάτασπρη γραμμή μετὰ τὰ τρεμουλιασμένα φωτά, εἶναι τὸ Λουτράκι που κουρασμένο περὶ απ' τὴν καλοκαιρινή του τρελλή ζωὴ κοιμάται τώρα ἡσυχά, ἐνῶ τὸ μαλακὸ κύμα γλῦφει τοὺς τοίχους απ' τὴς ψηλές ταράσες τῶν σπιτιῶν καὶ ἕνα σκοτεινισμένο βουνὸ τὸ προφυλάσσει σ'αν πονετικὴ κλωσσοῦ απ' τὰ στοιχειὰ τῆς φύσεως. Ἀπέναντί του ὁ Ἀκροκόρινθος μετὰ τοὺς ψηλοὺς τεχνητοὺς βράχους του στέκεται ἐπιβλητικὸς στὴ μελαγχολικὴ σκιά που ἀπλώνει ἡ δύσις, σ'αν νὰ θέλῃ νὰ φανερώσῃ σ' ὅλη αὐτὴ τὴ καλοσύνη καὶ τὸ μυστήριο που σκορπίζει τὸ περασμένο μεγαλεῖό του που τόσο τὸ ἐλάτρευσαν οἱ ἄνθρωποι καὶ τόσο τὸ ἐδόξασαν οἱ χρόνοι. Παρέκει κατὶ ἔρημοι βράχοι που βρίσκονται γυρμένοι ἀπὸ τὰ γεράματα καὶ απ' ὥρα σ' ὥρα νομίζει, πῶς θὰ πέσουν, σκεπασμένοι τώρα μετὰ μεταξένια ἄσπρα σύννεφα που σ'αν ἀπέραντα βαμβάκια ἀνεβαίνουν ἀγάλλ ἀγάλλ στ' ἄγνωστα βάθη τ' οὐρανοῦ, καίονται τώρα απ' τὴν ἀόρατη φωτιά που ἀπαλὰ ἀπλώνεται στὴς ῥάχες τους, καὶ ἔτσι σιγά σιγά σὲ μιά συνώρηνα τῆς φύσεως θέλῃσι γίνονται ἄφαντοι απ' τὸ βαρὺ σκοτάδι που γύρω τους ἀπλώνει τὸ μυχὸ τοῦ σάβανου.

Εἶναι νύχτα! . . . Ὅλα ἐτοιμάζονται γιὰ τὸν νυκτερινὸ θάνατο. Κατὶ πουλιά που φεύγουν τὴ μαυρίλα που τὰ κυνηγεί χάνονται σ'τὸ ἄπειρο, μιά γρηούλα μετὰ τ' ἄσπρο της τσεμπέρι στὸ κεφάλι μαζεμένη απ' τὸν χορταρένιο φράχτη που περιτριγυρίζει τὸ καθάριό της σπιτάκι τ' ἀσπρόρροχα που τ'ἄξε βάλλει νὰ στεγνώσουν, ἕνα τζάμι ἀνοίγει καὶ ἕνα ὠραῖο κεφαλάκι που σ'αν φειδία τὸ τριγυρίζουν κατὶ σγουρά μακρὰ μαλλιά ξεπροβάλλει, ρίχνει μιά ματιά στὴς νύχτας τ' ἀτέλειωτο μυστήριο καὶ κλείνει γρήγορα τὸ πρᾶσινο ἐξώφυλλο τῆς ἀμυγρῆς της, ἐνῶ μιά ἀχτίδα που περφεῖ ἄξαφνα απ' τὴν στιγμιαία μὰ δυνατὴ ἀναλαμπὴ τοῦ ἀντικρινοῦ φάρου δίνει σ'τὸ πρόσωπό της μιά πηγὴ ζωῆς που τὴν φωτίζει σ' αὐτὸ τὸ ἄχαρο σκοτάδι, σ'αν μιά ἄγνωστη ἀχτίδα που

χύνει γύρω της χίλιες κορφές χαρὲς καὶ χίλια μυστήρια, τῆς χαρὲς που σκορπίζουν τὰ μάτια της, καὶ τὰ μυστήρια που κλείνει ἡ καρδιά της. Εἶναι ἡ καινούργια μου φιλενάδα! . . . Τὴν πρωτόειδα σὲ μιά απ' αὐτὲς τῆς δύσεις που ἔλει γιὰ προνόμιο ὁ Κορινθιακός. Εἶνε μὴδ' ἑβδομάς τώρα που κουρασμένος απ' τὰς ἐνοχλήσεις που χαρίζει ἡ ἡμέρα, ἐπὶ γιὰ τὸ βοτσαλένιο ἀκρογιάλι, Ἡ θάλασσα ἦταν ἀφρισμένη καὶ ἔπλενε τὸ βότσαλα τ' ἀμέτρητα σὲ σχήματα καὶ χρώματα, ἐνῶ ὁ ἀέρας που ἔφεραν τὰ κύματα τὴν ὥρα που ἐμποῦσαν μὴδ' δροσίζαν τὸ πρόσωπο μετὰ τὸ ὕγρὸ τους ἀ.άσασμα. Ἦταν κάμποση ὥρα που περιπατοῦσα στὴν ἄκρη απ' τὴ θάλασσα, ὁ ἥλιος φαινόταν πῶς ἐκαίετο καὶ μέσα σ' αὐτὴ τὴ φωτιά του, πυρπολοῦσε καὶ ὅλα τ' ἄψυχα που τὸν περιτριγυρίζαν γιὰ νὰ ξεσταθοῦν κοντά του. Τὸ κάθε τι ὑπομονετικὰ ἐκαίετο ἀπὸ τῆς ἀχτίδες του καὶ αὐτὸ ἐφαινόταν πῶς τ' ὥκανε γιὰ νὰ δείξῃ τὴν εὐνομοσύνη του σ' αὐτὸν που τὸν ἐξέστανε σ'τὸ πρόσκαιρο διάβα τῆς καθημερινῆς του ζωῆς. Στάθηκα γιὰ νὰ δῶ αὐτὸ τὸ καρτερικὸ κάψιμο τῶν ὄντων καὶ δὲν ξέρω πῶς ἡ ψυχὴ μου γιὰ μιά στιγμὴ πόθησε νὰ βρεθῇ καὶ αὐτὴ σ' ἐκείνη τὴν ὀνειρεμένη θέσι που εἶχε κάθε ἄψυχο πρᾶγμα ἐκείνη τὴν στιγμὴ που πλυμμήριζε τὸ μυαλό μου παράξενες ιδέες καὶ γέμιζε τὴ ψυχὴ μου ἄπειρη λύπη, τὴ λύπη που δὲν μπορούσα ν' ἀγγίξω καὶ ἐγὼ αὐτὴ τὴν εὐτυχία, που ὁ Θεὸς μόνο σ' ἄψυχα χαρίζει.

Ἄξαφνα ἕνας πόθος νὰ βρεθῶ καὶ ἐγὼ σ' αὐτὸ τὸ φλογισμένο περιβάλλον μετὰ ἐκυρίευσσε καὶ μιά ἀελοπιόια, νὰ μὴ μορῶ νὰ αἰσθανθῶ καὶ ἐγὼ τῆς καλωσύνης που κρύβονται μέσα σ' αὐτὸ τὸ θεϊκὸ χουράφι που σπιάταλα ξεπλώνεται σ'τὸ Οὐρανὸ σὲ κάθε δύσι, μ' ἔκανε ἄθελα νὰ ξεπλωθῶ σ'τὰ ὕψη ἀπ' τὰ φλῆματα τῆς θάλασσας βότσαλα καὶ νὰ καρφώσω τὰ μάτια μου σ'τὸ ἄλυτο μυστήριο που χάριζε μετὰ τὴ φωτιά του ἄγνωστες σκέψεις καὶ ἀτέλειωτες ἐρωτήσεις σ'τὸ Δημιουργό. Τὰ μάτια μου κουράστηκαν περὶ νὰ βλέπουν αὐτὸ τὸ θέαμα καὶ ἔκλεισαν γιὰ μιά στιγμὴ. Ὅταν ξανάνοιξαν, ὅλα εἶχαν χαθῇ καὶ τὸ σκοτάδι τώρα σκέπαζε κάθε ἀντικείμενο. Τώρα τὴν περιέργενα γιὰ νὰ ἰδῶ τὴν φωτιά, τὴν σκέπασε αὐτὴ τοῦ σκότους, καὶ ἔνοιξα πάλι καλὰ τὰ μάτια μου στὴν ἄπειρη μαυρίλα. Τριγύρω μου ὅλα κοιμούνται καὶ μεσ' σ' αὐτὴ τὴ νεκρικὴ σιγὴ ἡ σκέψις μου γυρνᾷ σ' ἄγνωστους τόπους χαρᾶς, γαλήνης, τῆς χαρᾶς που δίνει ἡ ἀληθινὴ ἀγάπη, καὶ τῆς γαλήνης που χαρίζει ἡ ψυχὴ στὴν ψυχὴ που πάσχει γιὰ κείνη. Αἱ σκέψεις πλοαῖουν σ'τὸ μυαλό μου, καὶ ἀπὸ μέσα απ' αὐτὸ τὸ πάλεμα μιά λέξι ξεχωρίζει : « Ἀγάπη ». Μὰ καὶ τί ἄλλο εἶναι ἡ ζωὴ παρὰ γεμάτη ἀγάπη ; Τὸ κάθε τι που ἐδημιούργησε ἡ τελεία σοφία τοῦ Δημιουργοῦ δὲν εἶναι τίποτ' ἄλλο παρὰ πηγὴ ἀγάπης, γιὰτὶ ἅμα δὲν ἤθελε ἀγάπη ὁ Θεὸς δὲν θὰ ἔκανε τόσο ὠραία καὶ προκλητικὰ τὰ δημιουργήματά του που ἅμα τὰ βλέπομε εὐθὺς νὰ τ' ἀγαποῦμε μ' ὅλη τὴ δύναμι που κλείνει ἡ καρδιά μας.

Σὲ μιά τέτοια νυχτιά, καμωμένη γι' ἀγάπη, ἐγνώρισα καὶ ἐγὼ τὴν φιλενάδα μου. Τὰ δακρυσμένα μά-

τιά μου από την υπερέντασι πού ἔβλεπαν τόση ὥρα τὰ σκέπασαν τὰ βλέφαρα γιά μιὰ στιγμή γιά νά τ' ἀνοίξῃ πάλι τὸ ἀνοιγμα κάποιου παραθυριοῦ πού σκοτεινὸ ὡς τῇ στιγμῇ εὐρίσκειτο ἀπέναντί μου. Ἦταν ἡ νέα πού ἔγινε ὕστερα φιλενάδα μου. Στὴν ξαφνικὴ ἀλτίδα τοῦ ἀντικυνοῦ τοῦ φάρου γνωριστήκαμε, τὴν κύτταξι περίεργα, μὲ κύτταξε κι' αὐτὴ, ὅταν ἔκλινε τὸ ἐξώφυλλο, κούνισα ἀόριστα τὸ κεφάλι μου, τὸ κούνισε κι' αὐτὴ, ὕστερα ἀπ' ὀλίγο πέρασα σιμὰ στὸ πιαθίδι της, κύνησα ἄθελα τὸ μπα-στούνι μου 'στὰ βόταλα, ἄνοιξε τὸ παράθυρο κι' ἄμα μὲ εἶδε γρήγορα τ' ὠκλεισε, ἐνῶ ἐκύτταξε ἀπὸ μιὰ χαραματιά, γύρισα κάμποσες φορὲς τὰ μάτιά μου

στὴ χαραμαδιά κι' ἔφυγα γιά τὸ σπῆτι μου...

Τὴν ἄλλη μέρα τὴν ξανάδι στὴ ἴδια θέσι, τῆς γέ-λασα—μυῦ γέλασε, χαιρέτισα—χαιρέτισε, ὅταν ἔφρευγα τῆς εἶπα: «Καλὴ νύχτα» κι' αὐτὴ δειλὰ ἀπήντησε: «Αὔριο!»

Ὑστερα ἀπὸ μιὰ ἐβδομάδα βρισκομαστε κι' οἱ δύο μαζί. Στὸ ἴδιο ἀγρογιάλι σ' ἄν γνωστοὶ ἀπ' τὰ μικρά μας χρόνια θαυμάσαμε σιωπηλοὶ κι' ἀκίνητοι τη δύσι, καὶ μέσα ἀπ' αὐτὴ τὴ σιωπὴ μὲς κουβέντιαζαν σιγανά δύο ψυχές, ἡ δική μου κι' ἡ δική της!...

Τί ὥραία πού εἶνε ἡ δύσις 'στὸν Κορινθιακό!...

ΜΙΜΗΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗΝ ΣΩΗΝ

ΥΜΝΟΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΓΡΑΦΗ

ΧΕΛΟΝ ὄλοι οἱ Ἀθηναῖοι χρονογράφοι εὐρίσκουν εὐκολίαν εἰς τὴν διὰ διαλόγου διατύπωσιν τοῦ θέματός των. Ὑποστηρίζουν κατὶ τὸ ἀντικρούουν οἱ ἴδιοι, τὸ σχο-λίζ-ουν, καὶ οὕτω γερμίζει εὐκολώτερα ἡ στήλη. Ἄς κάμω καὶ ἐγὼ τὸ ἴδιον.

Συνήντησα προχθὲς εἰς τὸ τράμ μίαν χαριτωμένην δεσποινίδα, ὅχι πολὺ ὥραϊαν, ἀλλὰ πολὺ ἐκφραστικὴν. Τὸ σπουδαιότερον δέ, ἐλευθέρων σκέψεων. Ποτὲ δὲν ὠμίλησαμε διὰ τὸν ὥραϊον ἢ ἀσχημον καιρόν, διὰ τὴν πολιτικὴν ἢ τὴν ράπτριαν, διὰ τὸν κινηματογράφον ἢ διὰ τὸ τσάι. Αὐτὰ τὰ ἀκοῦμε ἀδιάκοπα ἀπὸ τοὺς γεί-τονας μας ὅπου καὶ ἂν θελήσωμεν νὰ ἀναπαύ-σωμεν τὰ κουρασμένα πόδια μας ἢ νὰ ὁρσιώσω-μεν τὰ ξηραμένα χεῖλη μας.

Μιλούσαμε διὰ τὰ σημερινὰ αἰσθήματα. Τὰ εὐρίσκαμε—πολὺ φυσικὸν—ψεύτικα. Μιλήσαμε διὰ τὴν πνευματικὴν μόρφωσιν. Τὴν εὐρομεν—ἀκόμη φυσικώτερον—ὀπισθοδρομικὴν. Ἐξήρνα μὲ ρωτᾷ. Ἐδῶ ἀρχίζει ὁ διάλογος.

— Καὶ τί γράφετε τώρα;

— Τίποτε. Θὰ γράψω ὅμως.

— Κανὲν πεζὸν ποίημα;

— Ἀκριβῶς.

— Γιὰ τὰ μάτια μας, γιὰ τὰ χεῖλη της, γιὰ τὰ μαλλιά της.

— Μὴ πέρνετε περισσότερον δρόμον ἀπὸ τὸ τράμ αὐτὸ πού εἴμεθα. Ὅλα αὐτὰ πού εἶπατε ἀξίζουν στίχους, μετὰ καὶ ἄνευ ὁμοιοκαταλη-ξίων. Ἐγὼ ἔχω τὴν διάθεσιν τώρα τελευταία νὰ ὑμῶσω κατὶ πού δὲν ὕμνησε κανεὶς ἔως

τώρα ποιητὴς ἢ λογογράφος. Ἐνα μέρος τοῦ γυναικείου σώματος ἐμεινε παραγκωνισμένον. Μὴ κοκκινίζετε, δεσποινίς, μὴ ὑποπτεύεσθε πονηρά.

Ἦρχισα νὰ πέρνω τὸν κατήφορον, γλήγορώ-τερα ἀπὸ ὅτι θὰ τὸν ἔπερνε τὸ τράμ ἐὰν δὲν ἦτο... στασιαστικόν.

— Εἶνε κατὶ πού δὲν τοῦ ἔδωσα προσοχὴν, ὅσοι ἐφιλοτμήθησαν νὰ καύσουν τοὺς λιθάνω-τούς των εἰς τὴν γυναῖκα. Τὰ μάτια βέβαια καὶ τὰ χεῖλη καὶ ὅλη ἡ ἄλλη διακόσμησις τοῦ γυ-ναικείου προσώπου, καὶ διότι φαίνονται καὶ διότι ἀντανακλῶν τὰ ψυχικὰ συναισθήματα, κάμνουν ἐντύπωσιν. Κάμνει ἐντύπωσιν ἀκόμη περισσο-τέραν διὰ τὸν κοσμάκην καὶ ἡ ἀποκάλυψις μιᾶς γάμπας, ὅταν αἱ κυρίαι ἀνεβαινουν εἰς τὸ τράμ ἢ ὅταν βρέχει. Καὶ ὅμως, δεσποινίς...

— Μὰ εἰς δὲν πέρνετε ἀναπνοή...

— Βιάζομαι νὰ τελειώσω πρὶν φθάσῃ εἰς τὸ τέρμα τὸ τράμ.

— Μὴν ἀνησυχεῖτε καὶ δὲν ὑπάρχει φόβος νὰ φθάσῃ καὶ πολὺ γλήγορα.

— Λοιπὸν ἓνα μέρος τοῦ σώματος...

— Μὰ ποῖ ἐπὶ τέλους;

— Ἀγ! αὐτὴ ἡ γυναικεία ἀνυπομονησία...

Εἶδα ὅτι ἐθύμωσε λίγο ἡ χαριτωμένη συνο-δός μου καὶ ἔροιψα ἀποτόμως τὸν πύξυλον.

— Τὰ γόνατά! Μὴ γελάτε. Τὰ γόνατά ἀξί-ζουν ἓνα πεζὸν τυυλάχιστον ποίημα καὶ θὰ τὸ γράψω.

Τὸ τράμ εἰς μίαν ἀπότομον στάσιν—τὴν ἐν-νάτην ἢ δεκάτην—ἔκαμε τὰ γόνατά μας νὰ ἐλ-θουν εἰς ἐπαφὴν ἡκιστα... διπλωματικὴν.

— Μὲ τὰ λόγια νὰ ὑποστηρίζετε τὴν περί-εργη ἰδέα σας... μοῦ λέγει μὲ ἓνα χαμόγελο γλυκύτερον τοῦ γλυκυτέρου γλυκίσματος, ἐνῶ ἐτακτοποιοῦσε κάπως τὰ πόδια της.